

به نام خدا

طبقه بندی و تدوین اهداف یادگیری

محمد دادرس

دانشگاه تهران

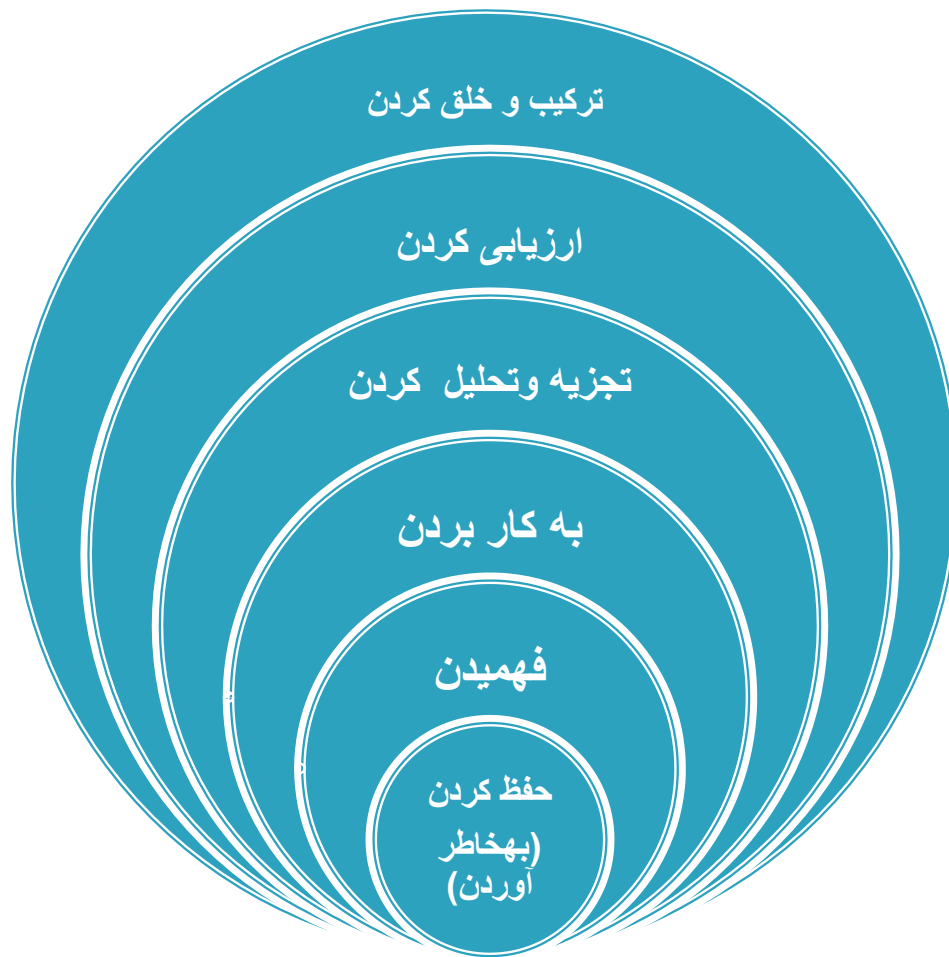
Dadras@ut.ac.ir

طبقه بندی حیطه‌های یادگیری

انواع هدف های آموزشی

- ▶ حیطه شناختی (cognitive)
- ▶ حیطه روانی حرکتی (Psychomotor)
- ▶ حیطه عاطفی (affective)

مراحل هدف‌های شناختی

فعل اهداف در حیطه شناختی

▶ افعال قابل استفاده در سطح دانش:

▶ بیان کند؛ نام ببرد؛ فهرست کند؛ ذکر کند؛ تکرار کند

▶ افعال قابل استفاده در سطح فهم:

▶ توضیح دهد؛ تعمیم دهد؛ تفسیر کند؛ توجیه کند؛ ترجمه کند؛ شرح دهد؛ خلاصه کند؛ مثال بزند

▶ افعال قابل استفاده در سطح کار بستن:

▶ برآورد کردن، کنترل کردن؛ اندازه گیری کردن؛ تولید کردن؛ اصلاح کردن؛ به کار بردن؛ کشف کردن؛ برچسب زدن؛ نمایش دادن؛ تغییر دادن

فعل اهداف در حیطه شناختی

▶ افعال قابل استفاده در سطح تحلیل

▶ بررسی کردن، تجزیه کردن، استنتاج کردن، تشخیص دادن، انتخاب کردن
تفاوت قایل شدن، استنباط کردن، به اجزا تقسیم کردن

▶ افعال قابل استفاده در سطح ارزشیابی

▶ ارزش گذاری کردن، ارزیابی کردن، نتیجه گیری کردن، انتقاد کردن، امتیاز دادن

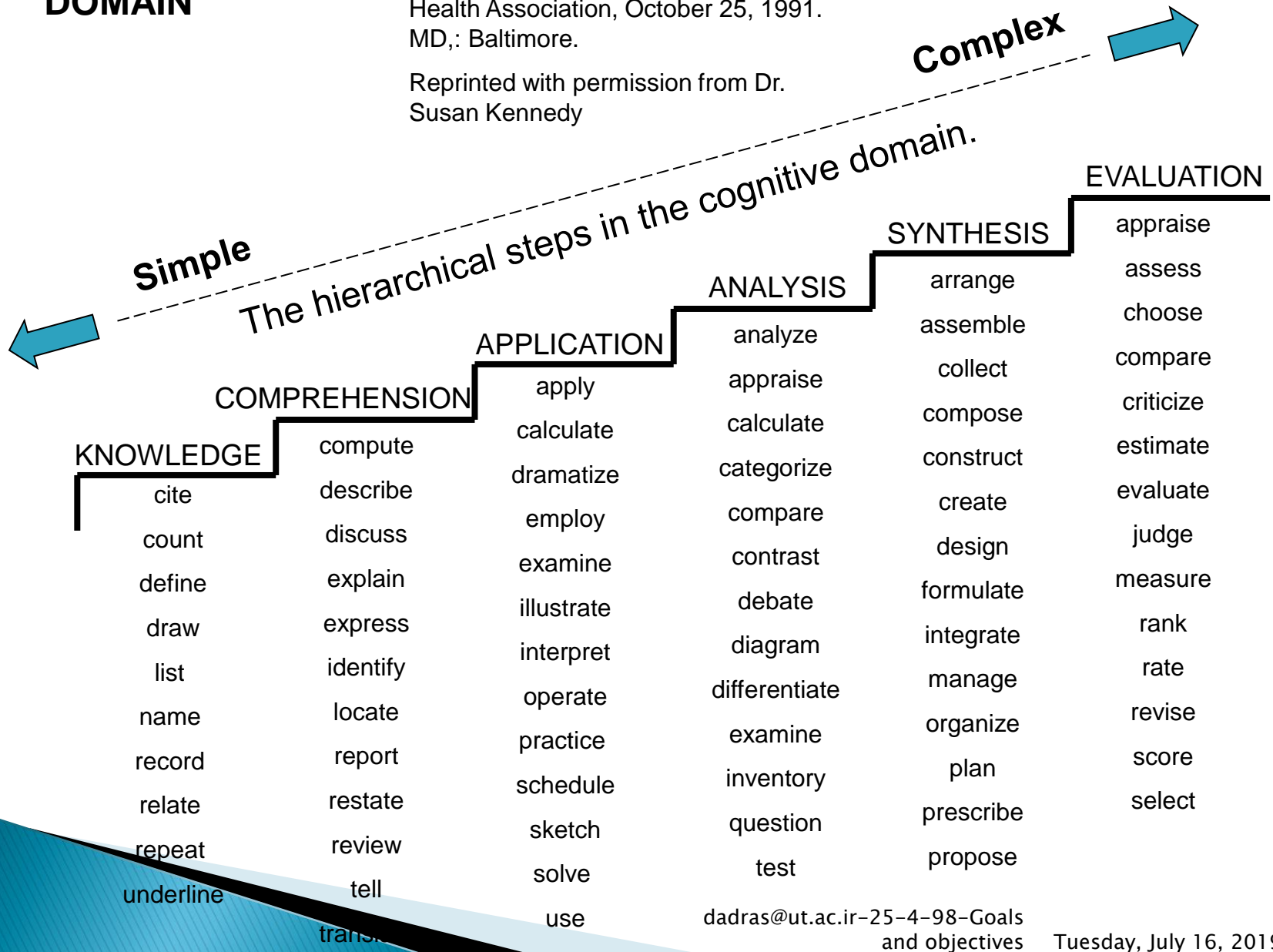
▶ افعال قابل استفاده در سطح ترکیب

▶ ترکیب کردن، تهیه کردن، سخنرانی کردن، اختراع کردن، تنظیم کردن، مدون کردن طرح دادن، مقاله نوشتن، خلق کردن، درهم آمیختن، ترسیم کردن

COGNITIVE DOMAIN

Goodhart F., Verdi P., Kennedy S.
Assuring Quality in Health Education.
Presented at the Mid-Atlantic College
Health Association, October 25, 1991.
MD, : Baltimore.

Reprinted with permission from Dr.
Susan Kennedy

حیطه عاطفی (affective)

▶ این حیطه با نگرشها، عواطف، علایق و ارزشها سروکار دارد.

▶ سطوح مختلف این حیطه به ترتیب عبارتند از:

- توجه کردن
- پاسخ دادن
- ارزش گذاری
- سازماندهی ارزشها
- تبلور ارزشها در شخصیت

دریافت کردن

- ▶ در این سطح از یادگیری، یادگیرنده نسبت به وجود یک پدیده یا محرک مشخص در اطراف خود حساس می گردد
- ▶ و به دریافت آن به طور فعال تمایل نشان می دهد.
- ▶ افعال قابل استفاده عبارتند از:
- ▶ مشاهده کردن، انتخاب کردن، مشخص کردن، با دقت گوش دادن، دنبال کردن، اشاره کردن، مطالعه کردن

پاسخ دادن

- ▶ در این سطح از یادگیری، یادگیرنده نسبت به محرک‌های مورد توجه و پدیده‌های دریافت شده، به طور فعال واکنش نشان می‌دهد.
- ▶ نمونه افعال این سطح عبارتند از :
- ▶ حمایت کردن، داوطلب شدن، پافشاری کردن، اجابت کردن، موافقت کردن، توجیه کردن، پاسخ دادن، تمرین کردن، استقبال کردن، بحث کردن، واکنش نشان دادن، علاقه نشان دادن

ارزش گذاری

- ▶ در این سطح از یادگیری، یادگیرنده برای یادگیری و پیشرفت ارزش و اهمیت قایل شده و به آن بها می دهد.
- ▶ ارزش گذاری نشان دهنده ی عقیده و گرایش یادگیرنده بوده و در این سطح از ثبات بیشتری برخوردار است.
- ▶ نمونه افعال مناسب این سطح عبارتند از :
 - ▶ پیشنهاد دادن ، ستایش کردن ، مورد لطف قرار دادن ، امتیاز دادن ، ترغیب کردن ، تقدیر کردن ، دعوت کردن ، کار کردن ، تقویت کردن ، سهمیم شدن

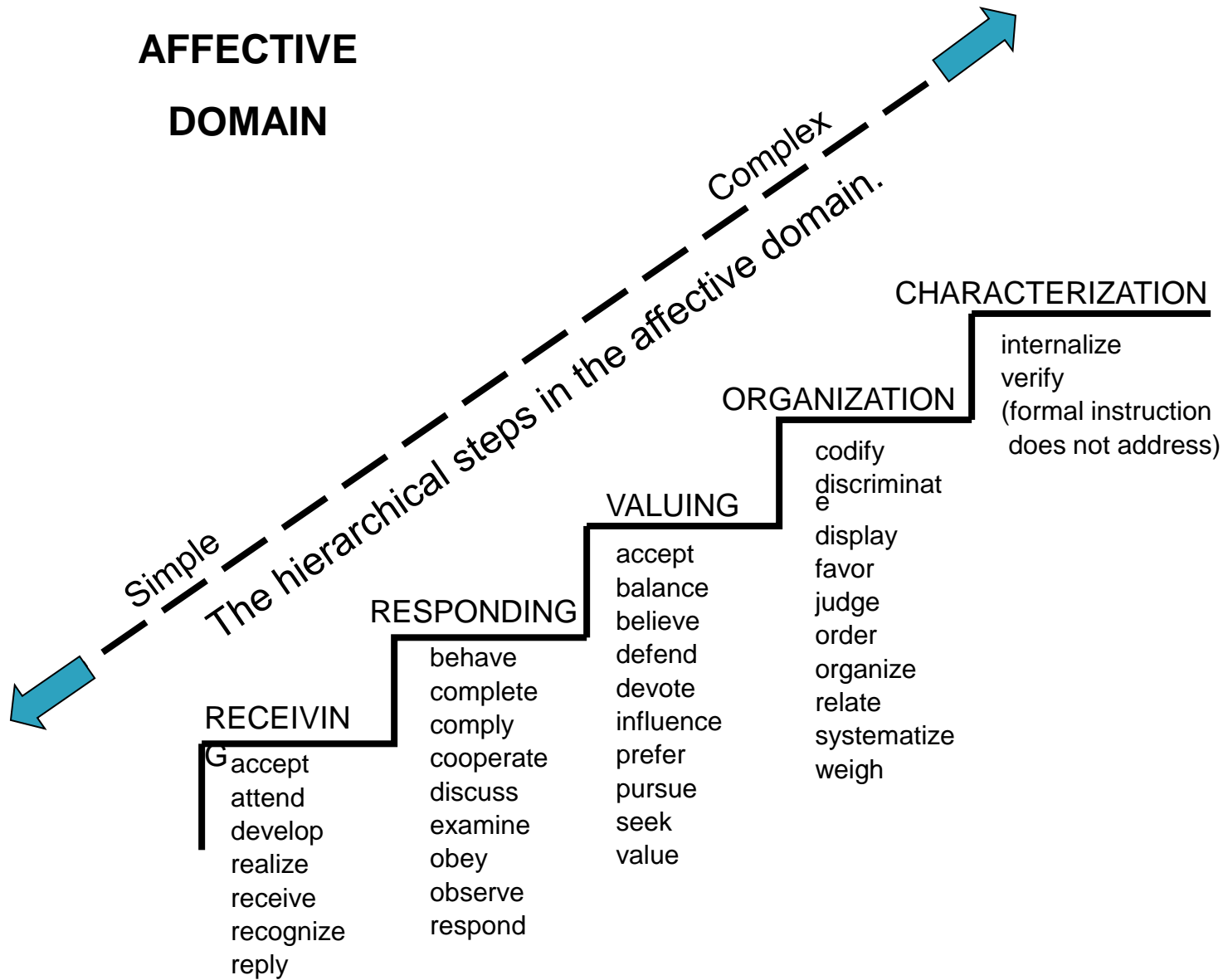
سازماندهی ارزشها

- ▶ در این سطح از یادگیری یادگیرنده به تلفیق و ادغام ارزشهای مختلف اقدام می کند و
- ▶ ضمن تلاش برای رفع تعارضهای بین آنها یک نظام آموزشی پایدار و منسجم را برای خود پایه گذاری می نماید.
- ▶ نمونه افعال این سطح عبارتند از:
- ▶ تنظیم کردن، برنامه ریزی کردن، ترکیب کردن، ربط دادن، سازمان دادن، تعمیم دادن

تبلور ارزش‌ها در شخصیت

- ▶ در این سطح از یادگیری یادگیرنده واجد نظامی از ارزش‌ها می‌گردد
- ▶ این نظام اعمال و رفتار او را برای مدتی طولانی تحت تاثیر قرار داده و
- ▶ نهایتاً نوعی شخصیت پایدار در وی به وجود می‌آورد.
- ▶ نمونه افعال این سطح عبارتند از:
- ▶ مشارکت کردن، همکاری کردن؛ ارزشیابی کردن؛ انتقاد کردن، قضاوت کردن؛ تایید کردن؛ تصدیق کردن؛ خدمت کردن

AFFECTIVE DOMAIN

Goodhart, F. Verdi P. Kennedy S. *Assuring Quality in Health Education*.
Presented at the Mid-Atlantic College Health Association,
October 25, 1991, Baltimore.

Reprinted with permission from Dr. Susan Kennedy
dads@out.asir-25-4-98-Goals
and objectives

Tuesday, July 16, 2019

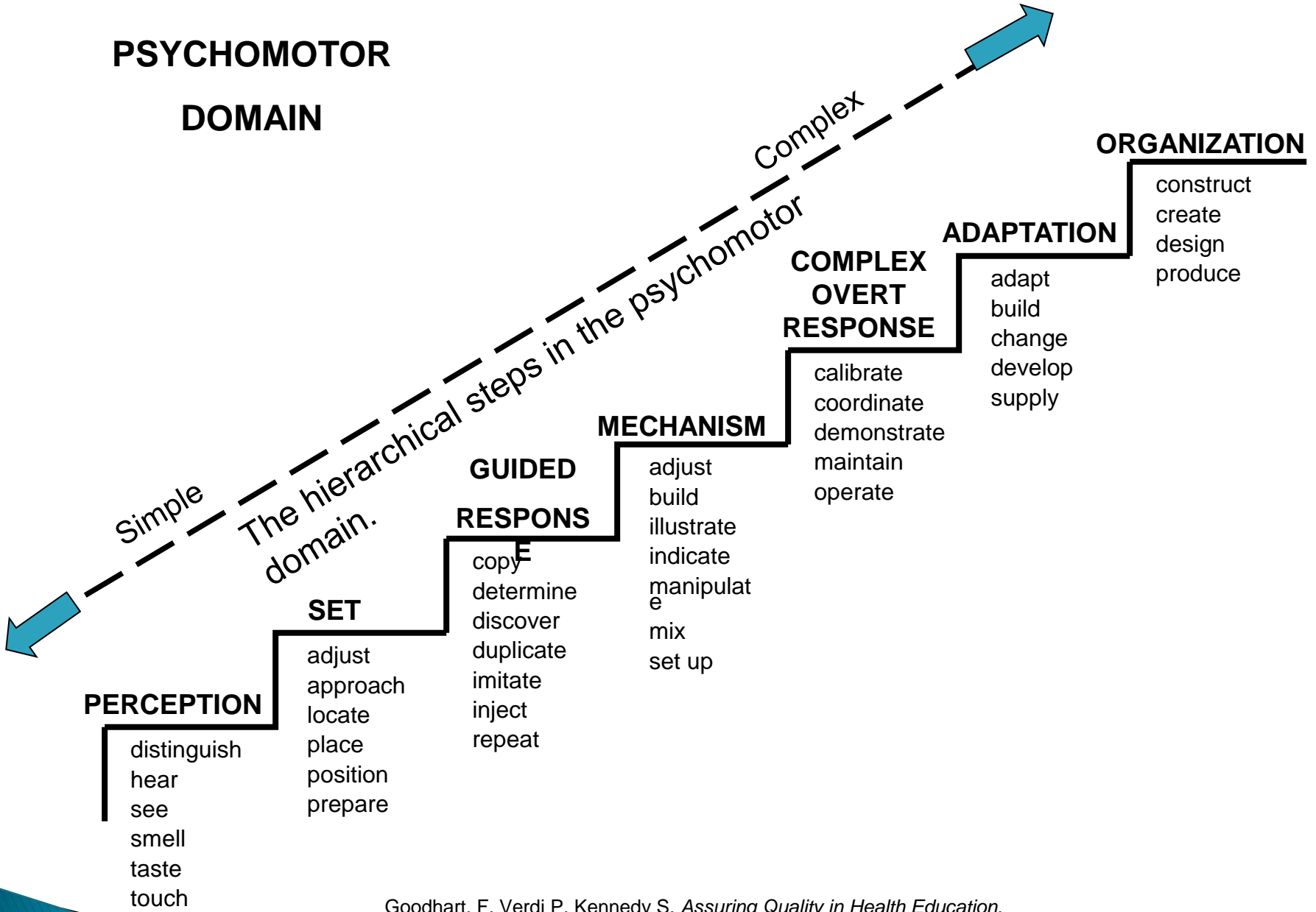
حیطه روانی حرکتی (Psychomotor)

- ▶ این حیطه با مهارتها و عملکرد سرو کار دارد
- ▶ سطوح مختلف این حیطه عبارتند از:
 - مشاهده و تقلید،
 - اجرای مستقل،
 - دقت،
 - هماهنگی حرکات،
 - عادی شدن عمل

فعل اهداف در حیطه روانی - حرکتی

- ▶ مشاهده و تقلید: تمرین می کند، اشتباه خود را رفع می کند، بسته بندی می کند.
- ▶ اجرای عمل بدون کمک: رنگ می کند، اره می کند، می بافد، مسواک می زند، ناخن می گیرد
- ▶ دقت در عمل: گچ کاری می کند، سیم کشی می کند، تعمیر می کند.
- ▶ هماهنگی حرکات: دوچرخه سواری می کند، تیر اندازی می کند، با چرخ خیاطی می دوزد
- ▶ عادی شدن عمل: همزمان ترمز و کلاچ را فشار می دهد، با مهارت خیاطی می کند، با مهارت تعمیر می کند.

PSYCHOMOTOR DOMAIN

Goodhart, F. Verdi P. Kennedy S. *Assuring Quality in Health Education*.
Presented at the Mid-Atlantic College Health Association,
October 25, 1991, Baltimore.

Reprinted with permission from Dr. Susan Kennedy
dadras@ut.ac.ir-25-4-98-Goals

and objectives

Tuesday, July 16, 2019

بحث و گفتگو

- ▶ اهداف دوره ای را بنویسید.
- ▶ شما چه نوع اهداف آموزشی را باید دنبال کنید؟ چرا؟